

„Mindannyiunk érdeke az erős és egységes Európa”

Interjú öexc. Uliana Bogdanskával, a Bolgár Köztársaság magyarországi nagykövetével

“We are all interested in a strong and united Europe”

Interview with H.E. Uliana Bogdanska, Ambassador of the Republic of Bulgaria to Hungary

■ Tíz év telt el, hogy Bulgária az Európai Unió tagja lett 2007-ben. Mi változott azóta?

– Tíz évvel ezelőtt Bulgária azt az utat választotta, hogy az újra egyesült Európa projektjében vegyen részt, ami az egyenlőséget és a szolidaritást jelentette. Európa mindennapjaink része lett, miközben Bulgária a kontinens jövőjéről folytatott tárgyalások egyenrangú résztvevőjévé vált. Ma Bulgária sokkal biztonságosabb és virágzóbb, mint valaha. Az EU-tagság határozottan hozzájárult hazánk gazdasági növekedéséhez, a makroökonómikus teljesítmény javulásához és a jogrend stabilitásához. Az EU-csatlakozás lehetővé tette, hogy Bulgária része legyen a világ legnagyobb kereskedelmi blokkjának, az 500

millió európai lakos egységes piacának. Több milliárd euró értékű EU-támogatást fektetünk be az ország régióinak és infrastruktúrájának korszerűsítésébe. Az EU-szabályok és -szabványok stabilitása és kiszámíthatósága kedvező feltételeket teremtett a bolgár gazdaságba irányult külföldi befektetések jelentős mértékű növekedéséhez, csakúgy, mint a folyamatos munkahelyteremtéshez. Ma nagyon fontos visszaemlékezni arra, hogy miért csatlakoztunk az Európai Unióhoz, és miért akarunk ennek a világnak a része lenni. Az EU-csatlakozás természetesen még nem az út vége, hanem az eleje, és még nagy utat kell megtennünk. A legfontosabb külpolitikai feladatok közül, melyeket a bolgár kormány európai viszonylatban tűzött ki maga elé,

■ Ten years elapsed since Bulgaria became member of the European Union in 2007. What has changed?

– Ten years ago, Bulgaria chose to be part of the project that reunited Europe, a project of equality and solidarity. Europe has become a part of our every-day life, while Bulgaria has established itself as an equal participant in the debate for the future of our continent. Today Bulgaria is safer and more prosperous than ever before. The EU membership has decisively contributed to Bulgaria's economic growth, improved macroeconomic performance and legal stability. Joining the EU has allowed Bulgaria to become a part of the world's biggest trade block – the Single Market of 500 million European citizens. Billions worth of EU funding has been invested in the modernization of Bulgaria's regions and infrastructure. The stability and predictability of the EU rules and standards have created favourable conditions for a considerable increase of the foreign investments in the Bulgarian economy, as well as a steady progress in jobs creation. It is very important today to remember why we have joined the EU and why we would like to be part of this world. Joining the EU was certainly not the end of the road, it was the beginning of it and we still have a long way to go. Among the important foreign-policy tasks that the Bulgarian Government sets itself in a European context, I would single out the country's accession to Schengen and the Eurozone.

■ The relations between Bulgaria and Hungary are built on historical ties. Where do You see potential to enhance the existing bilateral cooperation?

– Hungary is a very important partner and friend of Bulgaria. Our relations are based on mutual respect and trust. We have deep historical and cultural ties, which are traditional precondition for high dynamics of friendly political dialogue and good cooperation in all areas. Hungary is among the most important economic partners in Bulgaria and is among the top 10 foreign investors. I'm certain that the further develop-

kiemelném az ország csatlakozását a schengeni övezethez és az eurózónához.

■ **A Bulgária és Magyarország közötti kapcsolatok történelmi kötelekerekre épülnek. Miben lát még lehetőséget a meglévő kétoldalú együttműködés fejlesztésére?**

– Magyarország igen fontos partner és baráti ország Bulgária számára. Kapcsolataink közös tiszteleten és bizalmon alapulnak. Erős történelmi és kulturális kötelekerek vannak, melyek hagyományos előfeltételei a magas dinamikájú baráti politikai párbeszédnek és együttműködésnek minden téren. Magyarország hazánk legfontosabb gazdasági partnerei között szerepel, és tagja a tíz legfőbb külföldi befektetőnek. Biztos vagyok abban, hogy a kétoldalú gazdasági kapcsolatok további fejlődése lehetőséget teremt majd számos új közös projekthez a gazdaság, a kereskedelem, az infrastruktúra, a közlekedés, a vízgazdálkodás, a turizmus terén, és más területeken is. Nagy lehetőségek vannak még a sikeres együttműködésre olyan kiemelt szektorokban, mint az energiabiztonság és a regionális energiaprojektek. Mindkét ország új utakat keres az energiadiverzifikáció, valamint a módszerek és források fejlesztése céljából.

■ **Melyek a bolgár gazdaság legfőbb pillérei?**

– Hagyományosan a turizmus az egyik legerősebb szektora az ország gazdaságának, ami a GDP mintegy 12%-át teszi ki. Azonban az ipar és IT-szolgáltatás szegmense adja az export 90%-át, és hozhat hosszú távú gazdasági prosperitást. Emellett Bulgária az egyik legjobb célország a világon a munkaki-szervezés szempontjából. Jelenlegi prioritásunk, hogy kiszélesítsük a lehetőségeket, melyekkel folyamatosan tudjuk vonzani a befektetőket, és erősítsük gazdaságunkat, ami innovációra és hozzáadott értéket képviselő generációra épül. Az ország jelentős versenyképességi előnyöket kínál az üzleti fejlesztéshez, és nemzetközileg is magasán jegyzik mint a kihelyezett üzleti folyamatok és az autógyártás vonzó célpontja. A Világbank Doing Business 2016 jelentése a 38. helyre sorolta Bulgáriát, amivel megelőztük Magyarországot, Belgiumot és Olaszországot, és ami 24 hellyel magasabb, mint egy évtizeddel ezelőtt.

■ **Megemlítené melyek a legnagyobb kihívások a bolgár társadalomban?**

ment of bilateral economic relations could create opportunities for many new common projects in the field of economy, trade, infrastructure, transport, water management, tourism, etc. There is a huge potential for successful cooperation in top priority areas such as energy security and regional energy projects. Both countries are looking for new ways to achieve energy diversification and development of routes and sources.

■ **What are the main pillars of Bulgarian economy?**

– Tourism is traditionally strong sector of Bulgarian economy with nearly 12% of the GDP, but industry and IT services are the sectors that generate 90% of exports and can provide long-term economic prosperity. Also, Bulgaria is one of the best outsourcing destinations in the world. Now our priority is to expand the opportunities for attracting investment consistently and to enhance our economy, based on innovation and the value-add generation. Bulgaria offers great competitive advantages for business development and the country rates highly in international attractiveness rankings in business process outsourcing and the automotive sector. In the World Bank's Doing Business 2016, Bulgaria ranked 38th, ahead of countries such as Hungary, Belgium and Italy and 24 notches higher than it was placed a decade ago.

■ **Could You mention the main challenges facing Bulgarian society?**

– Closing the development gap between Bulgaria and the EU remains a major challenge, but it cannot take place in a decade or two. We should work hard and look towards the future, but with a wisdom we gained from the past. It's the responsibility of a new generation of leaders in Bulgaria – in politics as well as in economics – to better utilize the resources of the state and the potentials of young people in order to trace the path to a society of tolerance and social welfare.

■ **What are the priorities of the Bulgarian politics, with special regard to the foreign policy?**

– Our invariable priority after 1989 has been the European and Euro-Atlantic direction of development. In this respect, there is consistency and continuity in our foreign policy. What is most important for us at this moment – Bulgaria takes an exceedingly responsible view of our country's forthcoming first Presidency of the EU Council and the topics on which it will concentrate: Brexit, the debate on the future of Europe, the next multiannual financial framework. The questions of security, migration, stable employment and the fight against youth unemployment, the future of Cohesion Policy and the single European market remain key priorities for us. We are all interested in having a strong and united Europe, which alone can respond adequately to the numerous global challenges that we confront today. Keeping the unity of the EU and deepening integration among Member States is crucial in this respect. In external relations, our

– A Bulgária és az EU közötti fejlettségi különbségek áthidalása még mindig komoly kihívást jelent, és nem oldódhat meg egy-két évtizeden belül. Keményen kell dolgoznunk, és a jövő felé tekintenünk, de azzal a bölcseséggel, amit a múltunkból nyertünk. A bolgár vezetők új generációjának felelőssége lesz – mind politikai, mind gazdasági téren – jobban kihasználni az ország forrásait és a fiatalokban rejlő lehetőségeket annak érdekében, hogy új utat építsünk egy toleranciára és szociális jólétre épülő társadalomhoz.

■ Melyek a bolgár politika, különösen a külpolitika prioritásai?

– 1989 óta változatlan prioritásunk az európai és euroatlanti fejlődés útja. Ebből a szempontból külpolitikánk következetes és folyamatos. Ami jelenleg a legfontosabb számunkra: Bulgária rendkívül felelősségteljes pozíciót vállal, amikor először veszi át az EU Tanácsa elnöki tisztét. Különösen úgy, hogy

a főbb témák között szerepel a Brexit, az Európa jövőjével kapcsolatos tárgyalások és a következő többéves pénzügyi keret. A biztonság, a migráció, a biztos munkahelyek kérdése, a fiatalok munkanélkülisége elleni harc, a jövőbeni kohéziós politika és ez egyetemes európai piac továbbra is kulcsfontosságú számunkra. Mindannyiunk érdeke az erős és egységes Európa, amely csak így tud megfelelő választ találni a számos globális kihívásra, melyekkel jelenleg szembesülünk. Az EU egységének fenntartása és a tagállamok közötti integráció elmélyítése döntő fontosságú ebben a tekintetben. Ami a külkapcso-

latokat illeti, elnökségi programunk a Nyugat-Balkánra is nagy hangsúlyt fektet. A térség európai és euroatlanti integrációja Bulgária legfontosabb prioritása, ami túlmutat elnökségi tisztségünk keretein, és elköteleztük magunkat ennek megvalósításában. Nemrégiben hazánk Macedóniával írt alá történelmi jelentőségű egyezményt a barátság, a jó szomszédság és együttműködés érdekében, ami jelzi, hogy a régió képes túllépni a bilaterális kérdéseken, így segítve elő a Nyugat-Balkán stabilitását és euroatlanti perspektíváját. Bulgária és Magyarország közös álláspontot képvisel e téren, és biztos vagyunk abban, hogy jelentős együttműködésekre kerül majd sor a bolgár EU Tanács elnöksége és a V4 magyar elnökség ideje alatt. Ami a schengeni tagságunkat illeti, szerintem nagyon valószínű, hogy hazánk a schengeni övezet része lehet az EU Tanács sikeres bolgár elnöksége után. Bulgária teljesítette a schengeni tagsághoz szükséges technikai követelményeket, és bebizonyította, hogy képes megvédeni az EU külső határait, mint egy de facto schengeni tagország. Biztosak vagyunk benne, hogy a tagállamok politikai döntése hamarosan jogilag is alátámasztja ezt. Természetesen nagyra értékeljük Magyarország támogatását ezen a téren.

■ Amikor a történelmi kapcsolatokról beszélünk, nem szabad megfeledkezni a bolgárkertészekről, akik új földművelési technológiát hoztak Magyarországra a XIX. és a korai XX. században, olyan zöldségtermesztési módszert, amit ma is sokan alkalmaznak Magyarországon.

– Ami engem illet, nagyon örülök, hogy olyan országban dolgozhatok, ahol ilyen nagy és jól beilleszkedett a bolgár közösség. Ma a magyarországi bolgár közösség mintegy 6000 főből áll, és több mint százéves múltra tekint vissza. Sikeresen megőrizték etnikai identitásukat, saját iskolákat és templomokat hoztak létre. Ezek az intézmények segítettek megővni anyanyelvüket, hagyományaikát és kultúrájukat a hosszú évek során. S egy példa a bolgárkertészek hagyatékára: Budapest XIX. kerületében a polgármester és a helyi bolgár közösség – tagjai a bolgárkertészek leszármazottai – kisebbségi önkormányzatával a hagyományos közösségi fesztiváljukon szokás

Presidency program will focus also on the Western Balkans. The European and Euro-Atlantic integration of the Western Balkans is Bulgaria's foremost priority exceeding the bounds of the Presidency, and we are committed to do this. Recently Bulgaria and Macedonia signed historic agreement on friendship, good neighbourly relations and cooperation, which is a sign that the countries in our region are able to overcome bilateral issues, thus contributing to the stability of the Western Balkans and their Euro-Atlantic perspective. Bulgaria and Hungary share same interests in this regard and I am sure that we will have a lot of interaction during the forthcoming Bulgarian Presidency of the EU Council and the Hungarian Presidency of the V4. As for our Schengen membership, I think it is highly likely for Bulgaria to become part of the Schengen area after a successful presidency of the EU Council. Bulgaria has fulfilled all technical requirements for Schengen membership and has proved its ability to protect the external borders of the EU as a de facto member of Schengen. We are confident that soon a political decision of the member-states will be in place to make it also a legal fact. And of course, we appreciate highly the support of Hungary on this issue.

■ When talking about historic relations, one should not forget about the Bulgarian gardeners who transferred a new agrarian technology to Hungary in the 19th and early 20th centuries, a method of vegetable production that is still used extensively in Hungary.

– Personally, I am very happy to work in a country with such a large and well integrated Bulgarian community. Today the Bulgarian community in Hungary is about 6,000-strong. It has a history of more than 100 years. The Bulgarian community has succeeded to preserve its ethnic identity and to create its schools and churches of their own. These institutions helped them through the years to keep their language, traditions, culture. Just a small example of the legacy of the Bulgarian gardeners: in the 19th district of Budapest, the mayor, together with the local Bulgarian self-governance (descendants of the Bulgarian gardeners) organize a traditional community fest, during which Bulgarian tomatoes are given to the residents to plant them in their gardens. We are very grateful to the Hungarian government and highly appreciate the Hungarian state policy

bolgár paradicsomot ajándékozni a helyi lakosoknak, amit azok elültetnek a kertjükben. Nagyon hálásak vagyunk a magyar kormány-
nak, és nagyra értékeljük a magyar államnak a bolgár közösség érdekében folytatott nemzetiségi politikáját, valamint a közösség kezdeményezései és programjai finanszírozásához nyújtott támogatását.

■ **Nagykövet asszony, kérem, beszéljen a diplomáciai pályafutásáról.**

– Hivatásos diplomata vagyok. Diplomáciai pályafutásom szorosan összefügg Bulgária EU-csatlakozásával – a kezdetektől

towards the Bulgarian community and the financial support for its initiatives and programs.

■ **Your Excellency, tell us please about Your professional, diplomatic carrier.**

– I am a career diplomat. My professional diplomatic career is closely linked to the integration of Bulgaria to the EU – I have been in the process since the very beginning, as an expert in the EU department of the Foreign Ministry, dealing with the process all the way up to being Political and

részt vettem ebben a folyamatban, mint a külügyminisztérium EU-osztályának szakértője, és a munka során a bolgár külügyminisztérium politikai és EU-igazgatója lettem. Emellett számos diplomáciai megbízatásom is volt Európa-szerte – Stockholmban, Brüsszelben, Párizsban és most Budapesten vagyok nagykövet. A budapesti női nagykövetek klubja kiváltképp lenyűgöző. Szeretném kifejezni elismerésemet magyar vendéglátóinknak a barátságos fogadtatásért és a figyelemre méltó programokért, melyeket a női nagykövetek számára szerveznek, ezzel is elősegítve, hogy megismerjük a magyar kultúrát, történelmet és életmódot, így népszerűsítve gyönyörű és érdekes országukat. Diplomáciai munkám legjobb része, hogy különböző kultúrákat és népeket ismerhetek meg, és ezáltal sokféle energia hat rám. Hazám képviselője természetesen kiváltság és egyúttal nagy felelősség is.

■ **Sokan szeretnék tudni, mi a Rodope hegységben élők hosszú életének titka.**

– A kutatások szerint a Rodope hegységben lakik a legtöbb száz évnél idősebb ember, világviszonylatban is. Természetesen minden a híres bolgár joghurttal kezdődött,

EU director of the Bulgarian MFA. Also, my diplomatic assignments abroad have been in Europe – Stockholm, Brussels, Paris and now as ambassador in Budapest. The club of lady-ambassadors in Budapest is impressive. I would like to extend my high appreciation to our Hungarian hosts for their friendly attitude and the remarkable activities they are organising for the lady-ambassadors, helping to acquaint us with Hungarian culture, history and way of life, thus promoting your beautiful and interesting country. The most rewarding aspect of the diplomatic job I find in the possibility to become familiar with different cultures and people and get different energy. Of course, to represent a country is a prize and huge responsibility.

■ **Many people would like to know: what is the secret to the Rhodope Mountain residents' longevity?**

– According to some studies, the Rhodope Mountains are home to the highest percentage of centenarians not only in Bulgaria, but worldwide. And of course, everything starts with the famous Bulgarian yogurt, which tradition dates back to the days of the Thracian tribes that lived on our ter-

aminek a hagyománya arra az időre vezethető vissza, amikor trák törzsek éltek ezen a területen, a rómaiak előtt. Számos legenda terjedt el arról, hogyan készítették ezt az italt az erjesztett tejből. A rodopeiek másik titka a stresszmentes, egyszerű életmód, a bioételek és a nem szennyezett környezet. A száz évnél idősebbekben pedig az a közös, hogy egyikük sem hord karórát...

■ **Hogyan érzi magát Budapesten?**

– Számomra nagy öröm, hogy Budapesten élhetek és dolgozhatok, ami Európa egyik legszebb városa. Biztonságos, világvárosi és nagyon kellemes. Már ellátogattam Magyarország számos vidékére és lenyűgözött a magyarok barátságossága és pozitív véleménye Bulgáriáról. Budapest nagyon kulturált, nagyon európai város, ahol mindenki megtalálja az ízlésének megfelelőit. Egyik legkedvesebb időtöltésem a hosszú séták ebben a csodaszép városban, ahol mindig felfedezek valami rejtett szépséget vagy történelmi érdekességet, s a sok új étteremben és kávézóban meg lehet kóstolni az ínycsiklandozó magyar ételeket és finom borokat. Budapest sportbarát város, én is igyekszem felfedezni a tenispályákat a budai oldalon, ahol lakom.

Popper Anna

ritory before Roman times. There are many legends about the creation of this fermented milk. Another secret is the Rhodopean no-stress, simple lifestyle, clean, unpolluted nature and food. And the centenarians have one thing in common – none of them wears a watch.

■ **How do You feel working and living in Budapest?**

– For me it is a great pleasure to live and work in Budapest, which is one of the most beautiful cities in Europe. It is safe, cosmopolitan and very pleasing. I have visited several regions in Hungary, and I am very impressed by the friendliness of Hungarians and their positive attitude toward Bulgaria. Budapest is a very cultured and very European city, where you can find something for every taste. One of my favourite pass-times is walking in this beautiful city – you always discover not only new and hidden beauties and interesting historic facts, but also find new restaurants, cafes and bars to savour delicious Hungarian cuisine and wine. I also find the city is very sports-friendly, so I am still exploring different tennis courts, which are to be found on the Buda side where I live.